

Folkbiblioteksplan

Biblioteken i Sollefteå kommun

Innehåll

1	Inledning.....	2
1.1	Kommunens övergripande vision.....	2
1.2	Vår vision	2
1.3	Lagar och styrdokument	2
2	Tid	2
3	Ansvar	2
4	Bibliotekets organisation.....	3
5	Övergripande mål.....	3
6	Informations- och kunskapsförmedling	3
7	Prioriterade grupper.....	4
7.1	Personer med funktionsnedsättningar.....	4
7.2	Nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska	4
7.2.1	De nationella minoritetsspråken.....	4
7.2.2	Andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska.....	5
7.3	Barn och ungdomar	5
7.4	Barnkonventionen.....	5
8	Det digitala biblioteket	6
9	Skolbiblioteken i Sollefteå kommun	6
10	Uppföljning	6

1 Inledning

1.1 Kommunens övergripande vision

”Sollefteå kommun utvecklas och förnyas med en välutbildad befolkning, god livsmiljö, mångfald i företagande, god omsorg och en välkomnande attityd”

1.2 Vår vision

Det är dina behov som medborgare som är i centrum för våra bibliotek. Här är du alltid välkommen att låna litteratur som stöd i ditt livslånga lärande. På biblioteken möts du av kunniga medarbetare samt bästa möjliga service. Vi värnar om din integritet och vårt demokratiska uppdrag om tillgänglighet för alla. Biblioteket ska vara ett vardagsrum, där du kan dela ditt intresse för litteratur och kultur med andra medborgare. Framtidens bibliotek tillhör barnen och med barnkonventionen som ledstjärna lyssnar vi på barnets röster och åsikter.

1.3 Lagar och styrdokument

Bibliotekslagen
Diskrimineringslagen
Förenade nationernas konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen)
Skollagen
Regional kulturplan
Regional biblioteksplan
Sollefteå kommuns mål

2 Tid

Biblioteksplanen gäller för åren 2023 – 2026

3 Ansvar

Utskottet för samhällsutveckling, Sollefteå kommun ansvarar för folkbiblioteken och skolbiblioteken i kommunen.

Bibliotekslagen reglerar verksamheten genom att fastställa uppdrag och prioriterade grupper. Skollagen föreskriver också att elever ska ha tillgång till skolbibliotek.

4 Bibliotekets organisation

Folkbiblioteksverksamheten i Sollefteå kommun består av biblioteken i Junsele och Näsåker som är samlokaliserade med Medborgarkontoren, Ramsele och Resele som både är folk- och skolbibliotek, biblioteket i Långsele och huvudbiblioteket i Sollefteå.

Huvudbiblioteket har en central funktion för all biblioteksverksamhet i kommunen. Där administreras gemensamma funktioner och placeras gemensam media, datasystem, katalog, och specialmedia. De fysiska biblioteken kompletteras med bibliotekets webbplats som ger möjlighet till självservice och tillgång till databaser och utlån av e-media när som helst på dygnet.

5 Övergripande mål

Främja demokrati och jämlikhet. En del av uppdraget är att bidra till förmedling av kunskap och information samt att vara en plats för fri åsiktsbildning. Allt fler samhällsfunktioner är i form av e-tjänster och digitala informationskanaler. Biblioteken erbjuder digitala hjälpmedel och handledning för att stötta dig som medborgare till att bli mer digitalt delaktig.

Läs- och litteraturfrämjande insatser och stärka det livslånga lärandet. Insatserna syftar till att du som medborgare ska få möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet - oavsett bakgrund och med utgångspunkt i var och ens förutsättningar. Det livslånga lärandet ger dig en möjlighet att utvecklas och lära dig nya saker under hela livet. Du som bor i Sollefteå kommun ska från födseln och resten av livet ha möjligheten till en gemensam grund för språkutveckling och läsning.

Öka tillgänglighet och likvärdighet. För dig som medborgare innebär det att du får ett uppdaterat och varierat utbud av olika typer av media, e-tjänster, digitala verktyg och ändamålsenliga lokaler. Vår ambition är att du som medborgare ska ha tillgång till bibliotekets tjänster oavsett var du bor i kommunen.

6 Informations- och kunskapsförmedling

Enligt bibliotekslagen ska biblioteket i det allmänna biblioteksväsendet verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken ska vara ett nav och mötesplats för kunskap, delaktighet och förmedling av litteratur och kultur. Vidare ska biblioteket verka för att digitaliserad information och kunskap görs tillgänglig för allmänheten.

Under den period biblioteksplanen gäller gör vi det genom till exempel att:

- Vi tar utgångspunkt i vår verksamhetsplan som revideras årligen
- Utöver det kan vi tex arrangera föreläsningar och författarbesök med särskilda teman
- Vi tillhandahåller publika datorer och vissa databaser
- På biblioteken har du tillgång till bibliotekens wifi

7 Prioriterade grupper

7.1 Personer med funktionsnedsättningar

Enligt 4§ Bibliotekslagen ska biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

Under den period biblioteksplanen gäller gör vi det genom till exempel att:

- Vi tar utgångspunkt i vår verksamhetsplan som revideras årligen
- Vi fortbildar personalen för att kunna möta dig som medborgare utifrån dina förutsättningar och behov
- Vi undersöker möjligheterna till mobil och uppsökande verksamhet
- Vi har ambitionen att samverka med föreningar, företag, kommunala verksamheter och andra aktörer
- Vi arbetar med tillgängligheten i våra lokaler för dig som besökare oavsett ålder
- Vi utvecklar vårt arbete med tillgängliga medier till exempel talböcker och punktskrift

7.2 Nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska

Enligt bibliotekslagen 5§ ska biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på:

1. de nationella minoritetsspråken
2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska
3. lättläst svenska

7.2.1 De nationella minoritetsspråken

I Språklagen anges att minoritetsspråken i Sverige är:
Finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Språket är viktigt för att du ska ha möjlighet att ta del av information och tillgodogöra dig kunskap för att kunna vara delaktig i ett demokratiskt samhälle
Bibliotekets utbud ska anpassas efter målgruppens behov av media, aktiviteter och information.

Under den period biblioteksplanen gäller gör vi det genom till exempel att:

- Vi tar utgångspunkt i vår verksamhetsplan som revideras årligen
- Sveriges minoritetsspråk ska finnas representerade i bibliotekets bestånd

7.2.2 Andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska

Biblioteken arbetar utifrån dina behov av litteratur och tar hänsyn till dig med annat modersmål som kommer till vår kommun.

Under den period biblioteksplanen gäller gör vi det genom till exempel att:

- Vi tar utgångspunkt i vår verksamhetsplan som revideras årligen
- Vi tillhandahåller media på andra språk än svenska samt litteratur på lättläst svenska
- Vi gör det genom omvärldsbevakning, till exempel samverkan med SFI (Svenska för invandrare) och biblioteks nätverk

7.3 Barn och ungdomar

Enligt bibliotekslagen 9§ ska folk- och skolbiblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar genom att erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp där vi arbetar aktivt med läsfrämjande verksamhet av olika slag, både i egen regi och tillsammans med andra aktörer. Biblioteket ska vara en fristad och en mötesplats för barn och ungdomar. Du ska mötas av respekt av engagerade vuxna som ska bidra till att stärka din utveckling till demokratisk medborgare och vi ska även erbjuda ett varierat kulturellt utbud.

Under den period biblioteksplanen gäller gör vi det genom till exempel att:

- Vi tar utgångspunkt i vår verksamhetsplan som revideras årligen
- Vi arbetar med läsfrämjande insatser som sker tex i egen regi eller i samarbete med förskolor
- Vi har ambitionen att fortsätta utveckla och finna nya samarbeten med andra aktörer för att nå ut till barn och unga i vår kommun
- Vi arbetar aktivt med uppsökande verksamhet
- Vi genomför riktade aktiviteter för dig med annat modersmål än svenska och dig som har behov av särskilt stöd

7.4 Barnkonventionen

Barnkonventionen som blev lag i Sverige 2020 syftar till att stärka barnens rättigheter och inflytande i frågor som rör barn både som grupp och individer. Barnrättsarbetet ska ha en långsiktig plan för att du ska ha möjlighet att uttrycka din åsikt.

Under den period biblioteksplanen gäller gör vi det genom till exempel att:

- Vi tar utgångspunkt i vår verksamhetsplan som revideras årligen
- Vi erbjuder dig mångsidigt och brett utbud som speglar alla barns lika värde
- Vi har som ambition att ta in dina åsikter för att utveckla verksamheten
- Vi informerar om barnkonventionen för barn och vuxna i olika sammanhang till exempel via sociala medier
- Vi arbetar för att din rätt ska tas tillvara genom att göra barnrättsprövningar vid stora förändringar och beslut i verksamheten

8 Det digitala biblioteket

Bibliotek har alltid legat i framkant för det digitala, och det genomsyrar nu hela bibliotekets verksamhet. Via bibliotekets webbsida kan du inte bara se öppettider och kommande evenemang utan också söka och reservera böcker, ställa frågor till bibliotekarier och naturligtvis låna och läsa digitala böcker. Digitala böcker kompletterar bibliotekets ordinarie sortiment och ger oss nya möjligheter att uppfylla bibliotekets uppdrag. Förutom vår webbsida kan du även ta del av information i våra sociala medier.

9 Skolbiblioteken i Sollefteå kommun

En särskild skolbiblioteksplan finns antagen i Sollefteå kommun.

10 Uppföljning

Biblioteksplanen gäller till och med 2026-12-31. Planen ligger till grund för bibliotekets verksamhetsplan som följs upp årligen med en skriftlig rapport till utskottet för samhällsutveckling.